

Základní informace o onemocnění

Horečka Chikungunya (CHIKV)

Výskyt: Chikungunya je virové onemocnění přenášené komáry rodu *Aedes* na člověka, které bylo poprvé popsáno v Tanzánii v roce 1953. Dnes je virus rozšířen v tropických a subtropických oblastech Afriky, Asie a Ameriky. Epidemie byly zaznamenány v různých regionech včetně Indie, jihovýchodní Asie a Karibiku. Riziko šíření viru chikungunya v EU je vysoké vzhledem k importu infikovanými cestovateli, přítomnosti kompetentních přenašečů (vektorů) v mnoha zemích (zejména kolem pobřeží Středozemního moře) a vnímavosti populace.

Příznaky a symptomy: Onemocnění se projevuje náhlým nástupem vysoké horečky, která je často doprovázena silnými bolestmi kloubů. Mezi další příznaky patří bolesti hlavy, svalů a vyrážka na tvářích a trupu. Většina lidí se uzdraví, ale u 30-40 % postižených se může vyvinout chronická artritida, která připomíná revmatoidní artritidu a může trvat měsíce i roky. U novorozenců může dojít k meningoencefalitidě.

Antivirová léčba není dispoziční, léčba je pouze symptomatická (užívání protizánětlivých léků a léků proti bolesti).

Inkubační doba: 1 až 12 dní, v průměru 3-7 dní

Původce: Virus *Chikungunya* z rodu *Alphavirus*, čeledi *Togaviridae*. Virus má tři hlavní genotypy: západoafrický, asijský a východo-středo-jihoafrický, které odrážely geografické rozšíření až do rozšíření východo-středo-jihoafrického sérotypu do Asie v roce 2006 a rozšíření asijského typu do Ameriky v roce 2013.

Zdroj nákazy: Hlavním zdrojem nebo rezervoárem viru chikungunya je člověk; v Africe jsou za přirozené hostitele považováni volně žijící primáti, přenašečem viru jsou infikovaní komáři rodu *Aedes spp.*

Přenos: Virus chikungunya přenášejí komáři rodu *Aedes spp.*

Po prodělání nákazy má člověk pravděpodobně celoživotní imunitu.

Prevence: V současné době neexistuje žádná specifická antivirová léčba proti onemocnění virem Chikungunya. V Evropské agentuře pro léčivé přípravky (European Medicines Agency, EMA) je registrovaná vakcína pro dospělé od 18 let (živá).

Mezi doporučená opatření k prevenci přenosu infekce kousnutím komáry patří:

- používání repelentů,
- používání moskytiér,
- spaní v klimatizovaných místnostech nebo ve stíněných místnostech,
- nošení oděvů zakrývajících nohy a ruce;

Zdroje informací:

- <https://www.ecdc.europa.eu/en/chikungunya-virus-disease>
- <https://www.ecdc.europa.eu/en/chikungunya/facts/factsheet#chikungunya-virus-disease>

- <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/chikungunya-virus-disease-case-notification-rate-100-000-population-august-2023>
- <https://www.cdc.gov/chikungunya/prevention/chikungunya-vaccine.html>
- <https://www.cdc.gov/chikungunya/hcp/vaccine/index.html>
- <https://www.ema.europa.eu/en/news/first-vaccine-protect-adults-chikungunya>

9.10.2024